

Lääkintäohje kilpailuihin osallistuville hevosille

Ohje on vahvistettu 27.2.2009.

1. Lääkityskirjanpito

1.1 Säännökset lääkituskirjanpidosta sisältyvät maa- ja metsätalousministeriön asetukseen 13/EEO/2000 muutoksineen.

Hevosen omistajan tai haltijan on pidettävä kirjaa kaikista hevoselle annetuista lääkkeistä, myös reseptivapaista itsehoitovalmisteista ellei hevosta ole poistettu tuotantohevosrekisteristä.

SRL suosittelee Lääkityskirjanpitoa kaikille hevosille.

1.2 Kirjanpidosta on ilmentävä

- lääkityn hevosen nimi
- lääkkeen antopäivämäärä
- lääkkeen nimi
- lääkkeen määrä
- lääkkeen teurasvaroaika, mikäli sellainen on määrätty

-teurasvaroaikat poikkeavat doping-varoajoista

- lääkkeen myyjän nimi (esim. eläinlääkäri tai apteekki)

Edellä mainitut hevosohtaiset tiedot voidaan merkitä esim. hevosen terveyskorttiin, tallipäiväkirjaan tai pitää kirjanpitoa ATK:lla. Suomen Hippos on julkaissut hevosten lääkituskirjanpitoa varten vihkosen, jonka voi tilata SRL:stä. Eläinlääkäriltä saadut lääkityselvitykset ja reseptit on tallennettava. Eläinlääkäri on pyydettäessä annettava hevosen haltijalle kirjallinen selvitys hevoselle annetuista lääkkeistä. Eläinlääkäri voi antaa selvityksen suullisesti silloin, kun lääkkeellä ei ole teurasvaroaikaa ja eläinlääkäri on varma siitä, että hevosen omistaja voi saamansa tiedon perusteella pitää kirjaa hevoselleen annetuista lääkityksistä. Käytetyn lääkkeen ohjeellinen dopingvaroaika on varmistettava ennen hevosen ilmoittamista kilpailuun. Kirjanpitoa on säilytettävä vähintään viisi vuotta.

1.3 Ilmoittaessaan hevosen kilpailuun kilpailija suostuu samalla siihen, että kilpailevaa hevosta hoitanut eläinlääkäri voi pyynnöstä luovuttaa hevosta koskevia lääkintä- ja hoitotietoja kilpailua edeltävän neljän viikon ajalta Suomen Ratsastajainliitolle.

2.Ohjeita

2.1 Lääkkeitä tulee säilyttää lukittavassa kaapissa ja käsitellä siten, etteivät lääkkeet leviä talliympäristöön.

Tehokkain tapa varmistaa, että hevonen saa kaiken lääkeaineen levittämättä sitä ympäristöön, on antaa se ruiskulla suuhun tai sekoittaa se tahnaksi herkkupalan päälle. Lääkitys suositellaan annettavaksi esim. tallinkäytävällä, jolloin lääkeainejäämiä ei leviä hevosen karsinaan tai muualle talliympäristöön. Tabletit murskataan esim. muovipussin sisällä. Mikäli lääke sekoitetaan rehuun, tulee käyttää astiaa, jonka voi pestä jokaisen käytön jälkeen.

Lääkeaineita ei tule käsitellä rehuvaraston tai rehukärryn läheisyydessä.

Tyhjät lääkeainepakkaukset tulee hävittää ja vanhentuneet lääkkeet toimittaa apteekkiin.

2.2 Lääkeaineet poistuvat hevosen elimistöstä pääasiassa virtsan ja ulosteiden mukana. Jos hevosen karsinaa ei puhdisteta huolellisesti lääkekuurin aikana voi karsinaan jäädä lääkeainejäämiä, jotka aiheuttavat

positiivisen tuloksen ohjeellisen doping-varoajan päättymisen jälkeen. Lääkityksen loputtua karsina ja juomasekä ruoka-astiat tulee puhdistaa huolellisesti.

2.3 Lääkekuurilla olevan hevosen karsina tulee merkitä niin, ettei lääkityksestä tietämätön henkilö vahingossa vie karsinaan toista hevosta edes lyhyeksi aikaa.
Uuteen karsinaan hevosta siirrettäessä rehuastiat ja juomakupit tulee puhdistaa.

2.4 Dopingnäytteenoton yhteydessä on kilpailijan tai hänen näytteenottotapahtumaan valtuuttamansa henkilön annettava suullinen selvitys hevosen mahdollisista lääkityksistä tai hoidoista näytteenottoa edeltävän 14 vuorokauden ajalta. Selvitys kirjataan näytteenottoaavakkeeseen, jonka kilpailija tai hänen valtuuttamansa henkilö allekirjoittaa.

Mikäli hevonen antaa positiivisen näytteen, tulee annettavaan selvitykseen liittää kopio alkuperäisestä lääkekirjanpidosta tai muu kirjallinen selvitys lääkityksistä kilpailusuoritusta edeltävän neljän viikon ajalta. Eläinlääkärin antamat selvitykset kyseiselle hevoselle tänä aikana mahdollisesti tehdyistä hoidoista ja lääkityksistä on liitettävä mukaan. Myös tallin muiden hevosten lääkekirjanpito voidaan liittää selvitykseen, mikäli sillä on merkitystä. Tapauksia käsiteltäessä on asianmukaisella lääkekirjanpidolla tärkeä merkitys.

3. Dopingnäytteen otto

3.1 Suomen Ratsastajainliiton alaisissa kaiken tasoissa kilpailuissa ja tapahtumissa voidaan hevosista ottaa dopingnäytteitä SRL:n toimeksiannosta.

Lisäksi tuomariston puheenjohtaja tai eläinlääkäri voi harkintansa mukaan määrätä näytteenottoon esimerkiksi hevosen, jonka kilpailusuoritus poikkeaa ennakoitavissa olevasta suorituksesta.

3.2 Näyte otetaan kilpailusuorituksen jälkeen niin, että radalta poistuessaan hevonen suorituksen jälkeen saa mukaansa näytteenottoavustajan, joka seuraa hevosta jäähdyttelyn ja varusteiden riisumisen sekä huoltotoimenpiteiden ajan ja seuraa hevosta dopingnäytteenottoaavakkeeseen. Mikäli kilpailija ei itse voi osallistua näytteenottoon, on hänen välittömästi nimettävä henkilö, jonka hän valtuuttaa edustajanaan osallistumaan näytteenottoon. Hevosta ei saa jättää ilman valvontaa näytteenoton aikana.

Eläinlääkäri valvoo näytteenoton. Hevosesta pyritään saamaan sekä virtsa- että verinäyte. Virtsanäytettä on odotettava vähintään tunnin ajan siitä, kun kilpailija on saanut tiedon näytteenottamisesta. Eläinlääkärin päätöksellä virtsanäytettä voidaan odottaa kunnes hevonen virtsaa riippumatta odotusajan pituudesta.

Kilpailijan tai hänen valtuuttamansa henkilön on nähtävä pakkaukset ja näytteet turvapussien avaamisesta näytepussien sinetöimiseen asti. Hän tarkistaa, että sinetipussien koodinumerot täsmäävät kaavakkeeseen kirjoitettuihin. Kilpailija tai hänen valtuuttamansa henkilö allekirjoittaa näytteenottoaavakkeen, josta hänelle annetaan yksi kappale.

3.3 Näytteenotossa otetaan aina sekä A- että B-näyte. Mikäli A-näyte osoittautuu positiiviseksi, voi ratsastaja tutkituttaa B-näytteen omalla kustannuksellaan. Sekä A- että B-näyte voidaan tutkia vain SRL:n hyväksymässä laboratoriossa. Hyväksytyt ovat Yhtyneet Laboratoriot Suomessa sekä kaikki FEI:n hyväksymät laboratoriot.

4. Ohjeelliset dopingvaroajat

4.1 Vain terveellä hevosella saa kilpailla.

Eläinlääkärin antamia hoito-ohjeita tulee noudattaa. Vammoista ja sairauksista toipuminen vie usein ohjeellista dopingvaroaikaa pidemmän ajan.

Jos hevosta lääkitään, tulee kilpailijan varmistaa mahdollinen kilpailutoimintaa koskevaa dopingvaroaika hoitavalta eläinlääkäriltä tai hevosklinikalta.

4.2 Ohjeelliset varoajat ovat minimiaikoja, jotka perustuvat lääkeaineiden erittymisestä tehtyihin tutkimuksiin. Lääkkeiden poistuminen elimistöstä on sairailta eläimillä hitaampaa kuin terveillä. Jos lääkekuuri on ollut pitkä ja/tai käytetään useita lääkkeitä voivat lääkeaineet esiintyä elimistössä kauemmin.

4.3 Ulkoisesti käytettävistä kipulääkkeitä sisältävistä voiteista imeytyy rikkoutuneelle iholle siveltynä enemmän vaikuttavaa ainetta elimistöön kuin jos hoidettu ihoalue on ehjä.

Jos lääkettä käytetään toistuvasti laajoille ihoalueille, voi tarvittava varoaika olla ohjeellista varoaikaa pidempi. Lääkeainetta voi myös imeytyä hoidetulla hevosella käytettyihin patjoihin ja pinteisiin sekä tarttua suojiin.

5. Rehut, lisäravinteet ja yrtit.

5.1 Tavanomaisten rehujen, kivennäisten ja vitamiinien tuoteselosteet ovat pääsääntöisesti tarkkoja ja paikkansapitäviä.

5.2 Lisärehuilla ja -ravinteilla ei ole määritettyjä dopingvaroaikoja eikä niiden tehoa ole tutkittu lääkkeitä vaaditulla tavalla. Valmisteet voivat sisältää aineita, joita ei tuoteselosteessa mainita esim. yrtit yleisnimikkeinä.

5.3 Lisäravinteet sisältävät usein yrtejä. Suurin osa lääkkeitä on yrteistä kehitetty ja monilla yrteillä on lääkkeen omainen vaikutus. Lääkkeenomaisesti vaikuttaville yrteille on määritetty dopingrajat. Näitä ovat esim. valeriana, guarana.

5.4 Homeopaattisten valmisteiden käyttö on sallittu.

6. Fysikaaliset hoidot ja akupunktio.

Fysikaalinen hoito, akupunktio, hieronta, venyttely ja raajojen kylmääminen on sallittu. Neuloilla tehtävä akupunktio on kielletty kilpailupaikalle. Magneettiloimet ja –suojat ovat sallittuja.

7. Lääkityssäännöksiä

7.1 Lääkitys on kielletty neljä vuorokautta (96 tuntia) ennen kilpailua tai siihen verrattavaa suoritusta.

7.2 Eläinlääkäri voi määrittää kilpailukelpoisuuden alkamisen lyhyemmäksi kuin 96 h. Poikkeusluvan myöntäminen edellyttää eläinlääkäriin antamaa kirjallista todistusta tehdystä lääkinnästä tai toimenpiteestä ja dopingvaraajien noudattamista.

7.3 Muita määritettyjä lääkintä- ja toimenpideaikarajoja ei ole. Hevonen voi osallistua kilpailutoimintaan vasta kun kaikki lääkeaineet ovat poistuneet sen elimistöstä.

7.4 Poikkeuksena lääkeaineidenkäyttökieltoon on mahahaavan lääkitys omepratsolilla (Gastro-Guard) sekä tamman kiiman ehkäisy altrenogestillä (Regumate).

7.5 Loislääkkeet(matolääke ja hyönteiskarkote) ovat sallittuja.

8. Ohjeellisia dopingvaroajoja

FEI:n ja Suomen Hippoksen luettelossa mainitut varoajat ovat ohjeellisia. Varoajojen noudattaminen ei takaa, että näytteestä ei löydy lääkeainejäämiä. Kilpailija on vastuussa siitä, että hevosen elimistöstä ei löydy lääkeainejäämiä kilpailuhetkellä tai siihen verrattavan suorituksen aikana.

9. Sääntöjen noudattaminen

SRL:n kilpailutoiminnassa noudatetaan SRL:n sääntöjä ja Eläinlääkintä ohjetta. Sääntöjen tukena käytetään tarvittaessa FEI:n ohjeita hevosen lääkinnästä sekä Suomen Hippoksen Lääkintäohjetta.

<http://www.fei.org/Rules/Veterinary/Pages/Default.aspx>

http://www.hippos.fi/hippos/raviurheilu/kilpailuosaston_tiedotteet/pdf_dokumentit/laakintaohje_081014.pdf